

Vantaan päihdepalvelujen palvelurakenteen ja palvelujen kehittäminen / Loppuraportti

VD/2914/05.05.00/2014

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi 4.4.2011 § 6 päihdepalvelujen palvelujärjestelmän rakenteen ja palvelujen kehittämistä koskevan suunnitelman.

Vantaan päihdepalvelut kuuluvat valtakunnalliseen päihdehuollon Kuusikko-työryhmään, jonka vertailussa vuodelta 2009 Vantaan palvelut olivat selvästi laitoshoitopainotteisempia verrattuna muihin Kuusikko kuntiin – Vantaalla laitoshoidon osuus oli 40,6 % kun Kuusikko kuntien keskiarvo oli 32,5 %. Tämän kehittämisohjelman tavoite oli muuttaa palvelurakennetta avohoitopainotteisemmaksi, mikä edellytti palvelujen sisällöllistä kehittämistä. Tämä mahdollistettiin siirtämällä resursseja laitoshoidosta avohoitoon. Tavoitteena oli, että vuonna 2012 laitoshoidon osuus päihdepalvelujen menoista on 32 % ja vuonna 2013 30%. Tavoitteena oli myös laitoshoitajaksojen lyheneminen asiakasta kohti vuoteen 2013 mennessä 26 vrk:een (vuonna 2009 keskimäärin 38 vrk).

Kehittämisohjelma on toteutunut seuraavasti:

1. Kehittämisohjelman keskeinen tavoite – laitoshoidon osuuden vähentäminen päihdepalvelujen kokonaiskustannuksista – saavutettiin vuonna 2012, jolloin se oli Kuusikko kuntien vertailussa 31,2 %.
2. A-klinikoiden intensiiviyö aloitettiin keväällä 2012 Länsi-Vantaan A-klinikalla, jossa kahden uuden sosiaaliohjaajan työnä käynnistettiin laitos- ja avohoidon välimuotona useamman viikon kestävät, 4 pv:nä viikossa 5 h/pv kokoontuvat strukturoidut kurssit. Itä-Vantaan A-klinikalla vastaava toiminta alkoi seuraavana vuonna. Siellä osa kursseista on suunniteltu vanhemmuus teemalle, minkä mahdollisti perheterapiatyön käynnistyminen syksyllä 2012. Ehkäisevän päihdetyön yksikön järjestämät Lapset - puheeksi koulutukset ovat myös vahvistaneet vanhemmuustyötä. Työssä käyville on ostettu ns. Avomyllykursseja, jotka ovat tiiviitä, 6 viikkoa kestäviä, ilta-aikaan tapahtuvia intensiivikursseja. Nämä kurssit ovat tavoittaneet työssäkäyviä, jotka eivät ole olleet aiemmin päihdepalvelujen asiakkaana. Asiakkaiden sitoutuminen avomyllykursseihin on ollut erittäin hyvää.
3. Huumehoitoklinikalla on kehitetty intensiiviyötä jalkautuvana työnä ja palveluohjauksena. Myös lastensuojelun kanssa tehtävää yhteistyötä on tiivistetty ja kehitetty. Huumehoitoklinikan asiakaskontaktien määrä on kasvanut vuosina 2010 – 2013 yli 4000 tapahtumalla ja sosiaali- ja terveysneuvontapiste Vinkkareissa asioitiin vuonna 2013 6700 kertaa.
4. Vuonna 2010 käynnistettiin SiniVida Oy:n kanssa pilottihankkeena kotiin vietävää päihdehoitoa ("kotikatko ja jälki-kuntoutus"), joka aluksi oli suunnattu vain alkoholiongelmallisille. Vuonna 2012 kotiin vietävä päihdevieroitus ja – kuntoutus eli KAP kilpailutettiin ja uudet sopimukset 2013 vuoden alussa tulivat kattamaan kaikki päihteet. Palvelu on tavoittanut uusia asiakasryhmiä ja etenkin monet ikääntyvät naiset ovat saaneet avun sen kautta. Yli 60 vuotiaita oli KAP - palvelun piirissä vuonna 2012 46 %, kun päihdepalvelujen polikliinisissä palveluissa (A-klinikat ja H-klinikka) heidän osuutensa oli 8 %.
5. Päihdepalveluiden kuntouttaviin asumispalveluihin on PAAVO-ohjelman kautta saatu uusia asumispalvelu-yksiköitä kuten Tähkä ja Pähkinärinne ja työntekijöitä tukemaan niissä asumista. Ostopalveluna on käynnistetty 24 paikkainen tehostetun asumisen yksikkö, Simonpirtti ja korvaushoitoasiakkaille on saatu Sininauha säätiön kautta 8 asuntoa, joihin tuli 2 asumisohjaajaa.
6. Kaikissa päihdepalvelujen yksiköissä on kehitetty edelleen yhteistyötä vertaisjärjestöjen kanssa ja lisätty asiakkaiden osallistamista palveluiden kehittämiseen ja toimintoihin.
7. Myös laitoshoitajaksojen lyheneminen asiakasta kohden toteutui ollen vuonna 2012 24 vrk ja vuonna 2013 25 vrk. Tavoitteena oli myös saada avopalveluihin 400 uutta asiakasta, mikä sekin toteutui – vuonna 2010 avopalvelujen asiakkaita (ilman terveys-neuvonnan asiakkaita) oli yhteensä 1820 ja terveysneuvonnan asiakkaita 996. Vuonna 2013 vastaavat luvut olivat 2259 ja 1277.

Merkittävää on, että samanaikaisesti päihdepalvelujen tuottamisen deflatoidut kustannukset Vantaalla vuosina 2010 - 2012 ovat laskeneet 10,27 milj:sta 9,54 milj. euroon.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.4.2014 § 11

Vs.perhepalvelujohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Vantaan päihdepalvelujen palvelurakenteen ja palvelujen kehittäminen loppuraportti.

Liite: Vantaan päihdepalvelujen palvelurakenteen ja palvelujen kehittäminen
loppuraportti

Täytäntöönpano: Martta Paltila-Pulli

Muutoksenhakuohje: 5. oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:

Ylilääkäri Martta Paltila-Pulli, puh. 040 841 9986, etunimi.sukunimi@vantaa.fi